

దేవదూత

గురువు యిహలోకయాత్ర చాలించిన మరునిముషాన బ్రహ్మయ్యకు దివ్యజ్ఞానం కలిగినట్టయింది.

కొద్దిసేపట్లో ఆయన తన ఆత్మని పరమాత్మలో లీనం చేస్తాడనగా బ్రహ్మయ్యను దగ్గిరకి పిల్చాడు.

‘గురుపీఠం కట్టబెట్టపోతున్నాడు’

‘నాకంటే గురువుగారికి ఎక్కువ శుశ్రూష చేయలేదు. పైగా నాకన్న రెండేళ్ళు వెనక వచ్చాడు’

చుట్టూ మూగిన శిష్యబృందం గుసగుసల్లో చెవులు కొరుక్కున్నారు.

వాళ్ళ హృదయాల్లో బాధా, బ్రహ్మయ్యమీద యీర్ష్యా భగభగమన్నవి.

విశాలి సుబ్రహ్మణ్యం కథలు

గురువుగారి పక్కనుంచి లేచి యివతలకు వచ్చి బ్రహ్మయ్య తల బాగా వెనక్కు పెట్టి, ఆకాశం వంక చూశాడు. ఊర్ధ్వలోకాన్నుంచి దివ్య తేజస్సు తనలోకి తరంగికమైనట్టు అతనికి తోచింది.

ఏవో దివ్య వాక్కులు -

వారం రోజులకల్లా స్వగ్రామం వచ్చి వాలాడు.

సూర్యోదయం అవుతూవుందనగానే చెరువు గట్టున, రావిచెట్టు కింద కూర్చున్నాడు.

ఊరెంతగా మారిపోయింది?

యాభైయేళ్ళనాడు తను గ్రామాన్ని వదిలి, భగవదన్వేషణకు హిమాలయాలకు ప్రయాణం కట్టినప్పటికీ, యిప్పటికీ హస్తిమశకాంతరం అంత మార్పు.

ఈశ్వర సందేశాన్ని తన గ్రామం నుంచే ప్రారంభించాలి.

ముందుగా తన భార్య - ఛీ! యింకా తనకు యీ ఐహిక సంబంధాల మీది మమకారం వదలలేదనుకున్నాడు. శరీరం దివ్యతేజ స్రవంతిలో మునకలు తీస్తూండగా, హృదయం ఆ పరంజ్యోతి మధుర భావనలతో వుబ్బితబ్బిబ్బిబ్బితుండగా - యింకా యీ తుచ్చ యిహలోక బంధాలూ - కామ్యాలూ తమ దుష్ట ప్రభావాన్ని తన మీద ప్రయోగించటమా?

శరీరాన్నీ, ఆత్మనీ కదలకుండా తొక్కిపట్టి వుంచేందుకు తన గురువుగారి సాధనమైన జ్ఞానపత్రి బయటకుతీసి, చిలుములోకి ఎక్కించాడు.

చెరువుకు నీళ్ళకై అప్పుడే వచ్చిన నలుగురైదుగురు స్త్రీలు అతణ్ణి చూసి ఏమో చెప్పుకున్నారు.

అందులో ఒక అరవై సంవత్సరాల వృద్ధ ముత్తయిదువ -

‘ఎగతాళి చేయకండమ్మా! యిలాంటి సన్యాసుల్లోనే కొందరు మహాయోగులుంటారు’ అన్నది.

ఆ మాటలు బ్రహ్మయ్య చెవిన పడినై. తన మహాయోగిత్వం, తను చెప్పకుండానే మానవులు గుర్తిస్తున్నారు.

‘గురుదేవా! నీ దయ - ఈశ్వరా! నీ రక్షాబంధం!’ అనుకున్నాడు.

గంజాయి దమ్ము లాగి రెండు గుక్కలు పీల్చాడు. ఉఫ్ అని పొగను పైకి వూదుతూ అలా ఆకాశం వంక చూశాడు.

గుబురుగా వున్న రావిచెట్టు ఆకుల సందుల్లోంచి, ఆకాశం ముక్కలు ముక్కలుగా కనబడుతోంది.

అనిర్వచనీయమైన ఏదో వెలుగు పైనుంచి తన మీదకు ప్రసరిస్తో -

‘దివ్యసత్యాన్ని యీ మూఢమానవులకు బోధించు!’ అంటోంది.

అతడు మూడోసారి చిలుమును బాగా కుదిపి పట్టిన పట్టుతో - యోగ నిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

‘ఏయ్ సన్యాసీ! మునసబుగారి దగ్గిరకి రా. నీకు గంజాయి ఎలా వచ్చిందో చెబుదువుగాని’

గట్టిగా తన కుడికాలికి తగిలేట్టుగా ఎవరో కర్రతో కొట్టారు.

యోగ సమాధిలో, జీవబ్రహ్మైక్యాన్ని పొంది, చేతనా రహిత స్థితిలో వున్న బ్రహ్మయ్యకు, యిహలోక కింకరుడు - మోతాదు రామస్వామి కర్రదెబ్బ ఆనలేదు.

నీళ్లు ముంచుకొని, గట్టుపైకి వచ్చిన ఆడవాళ్ళు యీ దృశ్యాన్ని వింతగా చూస్తూ నిలబడ్డారు.

మోతాదు రామస్వామికి ఒళ్లు కంపరమెత్తింది. తన మాటకే గడగడలాడవలసిన సన్యాసి - కర్రదెబ్బకూడా లెక్క చేయకపోవడం అతడికి చిరాకు కలిగించింది.

‘ఓరి సన్నాసోడా! దొంగేసం మాని, మునసబుగారి దగ్గరికి పద’

ఈసారి మాటా, కర్రపోటూ కూడా కొంచెం పెద్ద మోతాదులో వుపయోగించాడు.

‘ఓం!’ బ్రహ్మయ్య కళ్లు తెరిచాడు.

ఎదురుగా, జానెడు పొడుగు చుట్ట నోట్లో పెట్టుకొని వూస్తూ, మోతాదు నిలబడివున్నాడు.

ఊర్ధ్వముఖమైన తన మనస్సుని - అధోముఖం చేసిన కర్రపోటు, ఆ వ్యక్తి నుంచే వచ్చిందని గ్రహించాడు. ఎడమ చేత్తో గడ్డాన్ని, గట్టిగా దులిపి, శాపం యివ్వబోయేవాడిలా ముఖం పెట్టి, కుడి చెయ్యి పైకెత్తాడు.

మోతాదు వెనక్కి అడుగు వేయలేదు. చలించలేదు.

బ్రహ్మయ్య నఖశిఖపర్యంతం వూగిపోయాడు. భగవత్ సందేశాన్ని - భగవంతుడి నోటి నుంచి విని - దాని ప్రచారానికి బయలుదేరిన తనను యీ అల్ప మానవుడు లెక్కచేయక పోవడమా? మనస్సుని అంతర్లీనం చేసుకుని, కారణం కనుక్కోవాలనుకున్నాడు.

సంచీలో చేయి పెట్టి ఒక గుప్పెడు గంజాయి బయటకు లాగాడు.

‘ఆరి దొంగ సన్యాసీ! అంత గంజాయే! పద మునసబుగారి దగ్గరికి’

మోతాదు అమాంతంగా బ్రహ్మయ్య చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

చేతిని అతడి పట్టు నుంచి విడిపించుకోవడానికి బ్రహ్మయ్య ఏ మాత్రం ప్రయత్నం చెయ్యలేదు.

నిశ్చలంగా, తల కొంచెం పైకెత్తి మోతాదు కళ్ళలోకి తీక్షణంగా చూశాడు.

ఆ చూపుతో అతడు మంచులా కరిగి, నీరై రక్షించమని తన పాదాలు పట్టుకుంటాడని అతడి ఆశ. ఈశ్వరాజ్ఞను జగత్తంతా మారుమ్రోగించడానికి బయలుదేరిన తనను యీ తుచ్చ మానవ మాత్రుడా అటకాయించేది!

‘లేరా! లే! ఏంటా దొంగచూపు?’

రామస్వామి గట్టిగా చేతిని గుంజాడు.

బ్రహ్మయ్యకు హిమాలయం వొరిగి మీదపడినట్టయింది. తను తలచిన దానికి వ్యతిరేక ఫలితం! బహుశా దేవుడు తనని అగ్నిపరీక్షకి గురిచేస్తున్నాడా?

‘ఇంత గంజాయి నీకు ఎక్కడ నుంచి వచ్చిందో చెప్పు?’

సంచీలో చేయి పెట్టి రామస్వామి గుప్పెడు గంజాయి బయటకు లాగా ప్రశ్నించాడు.

‘అది గంజాయి కాదు. జ్ఞానపత్రి - ’

‘గంజాయి కాదు గేనపత్రి! నీవొక సన్నాసివి కాదు చంకరుడివి! లే! దొంగ సన్నాసోడా!’ రామస్వామి ఎడమ కాలుతో బ్రహ్మయ్య భుజాన గట్టిగా తన్నాడు.

బ్రహ్మయ్య తాచులాగా ‘తక్’ మని లేచి నుంచున్నాడు.

చుట్టూ అప్పటికే యెరిగిన ఆడవాళ్ళు కాక, మరో యిద్దరు మగవాళ్ళు చేరారు.

‘నిషేధం వుందని తెలియదటయ్యా? అంత గంజాయి సంచీలో పెట్టావ్?’

చుట్టూ చేరిన వాళ్ళలో నుంచి ఒకరు ప్రశ్నించారు.

‘జ్ఞానపత్రికి నిషేధమా! ఎవడా నిషేధం పెట్టింది?’

బ్రహ్మయ్య గుడ్లెర్రచేసి అక్కడ చేరిన అందరినీ ప్రశ్నించాడు.

‘మునసబుగారే చెపుతారు రా! ఊఁ!’

మోతాదు రామస్వామి మళ్ళీ చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

బ్రహ్మయ్య శరీరం గజగజలాడింది. ఆత్మ గిజగిజ కొట్టుకొన్నది. తను ప్రచారం చేయడానికి వచ్చిన దివ్యసందేశం - కాని యిప్పటి పరిస్థితి.

‘ఉష్!’ అనుకున్నాడు.

‘పోవయ్యా! ఫో! కేసు లేకుండా వదిలేస్తాడు. సన్యాసులంటే మునసబు సుబ్బయ్యగారికి కోపం, జాలీ కూడా’

ఎంతో దయగా జనంలోనుంచి ఒకరు సలహా యిచ్చారు.

మునసబు సుబ్బయ్య ఎవరు?

బ్రహ్మయ్య తన మనస్సును యాభై సంవత్సరాల వెనక్కి పోనిచ్చాడు.

తన పెళ్ళీ - ఆనాటి ముచ్చట్లూ, తన బావ మునసబు రత్తయ్యా...బహుశా యితడు తన మేనల్లుడు సుబ్బయ్యే అయివుంటాడు. తన పెళ్ళి నాటికి నాలుగైదేళ్ళ కుర్రవాడు.

‘మునసబు నా మేనల్లుడే! వాణ్ణే యిక్కడకు రమ్మను’

తనకు తెలియకుండానే - యాభై సంవత్సరాల పాతచరిత్రని తిరగవేసిన మనస్సు, యీ మాటని బయటకు గిరవాటు వేసింది.

‘ఈశ్వరా! నీ దివ్య సందేశ ప్రచారానికి నేను తగను! తగను!’ అనుకుంటూ బ్రహ్మయ్య ఒక్క సారిగా చతికిలబడ్డాడు.

అదే సమయంలో అక్కడ చేరిన స్త్రీలలో ఒకామె చేతిలోనుంచి బిందె జారి కింద పడింది.

‘నా దేవుడా! ఎన్నాళ్ళకు తిరిగివచ్చావ్! నేను లక్ష్మమ్మని! లక్ష్మమ్మని!’

ఆమె బోర్లాపడి బ్రహ్మయ్య రెండు కాళ్లూ పట్టుకున్నది.

కళ్ళు మూసేవుంచి బ్రహ్మయ్య ఆలోచించాడు.

ఎవరీ లక్ష్మమ్మ? తన మేనకోడలు! భార్య!

‘తిరిగి ఐహికబంధాల్లోకి తోసేస్తున్నావా ఈశ్వరా!’ అనుకుంటూ కళ్ళు తెరిచాడు.

‘మీ కుడిచేతికి వున్న ఆరో వేలూ, బుగ్గన వున్న మచ్చా చూడగానే - మీరే అనుకున్నా. కాని సుబ్బయ్య నా మేనల్లుడే అనేవరకు నేను ధైర్యం చేయలేకపోయా. ఏడీ! ఆ మోతాదు రామస్వామి గాడు? మిమ్మల్ని తన్నను కూడా తన్నాడు. తమ్ముడితో చెప్పి డొక్క చీల్చిస్తా!’

బ్రహ్మయ్య నిర్వికారంగా ఆమె వంక చూస్తున్నాడు.

జనం మోతాదు రామస్వామి కోసం చుట్టూ చూశారు.

అతడప్పటికప్పుడే కర్రా, తలగుడ్డా అక్కడే పారవేసుకుని వూళ్ళోకి పరిగెత్తుతున్నాడు.

ఎక్కువ శ్రమ పడకుండానే బ్రహ్మయ్యని, మునసబు సుబ్బయ్య, యింటికి తీసుకువెళ్ళాడు.

ఎంత చెప్పినా మంచం మీద కూర్చొనటానికి మాత్రం బ్రహ్మయ్య అంగీకరించలేదు.

లక్ష్మమ్మ తలుపు పట్టుకొని ఎడంగా నిలబడింది.

గొంతు సవరించుకొని, సుబ్బయ్య అక్క లక్ష్మమ్మ వంక వొకసారి సాభిప్రాయంగా చూసి -

‘అయితే మామయ్యా! ఇన్నాళ్లనుంచీ ఎక్కడున్నావ్?’ అన్నాడు.

‘హిమాలయాల్లో యోగీశ్వరుల మధ్య’ - బ్రహ్మయ్య తల వంచుకునే జవాబిచ్చాడు.

‘ఇంత వయసు మళ్ళీన తరవాత వచ్చే దానికంటే - యిదివరకే వస్తే ఎంత బావుండేది’

బ్రహ్మయ్య తలపైకెత్తి మేనల్లుడి వంక వెగటుగా చూశాడు.

ఐహిక బంధాల్లో తన దివ్యత్వం, తను ఎప్పుడూ చూస్తుండే దివ్యతేజస్సు, అందులోని నిత్యానందం, ఏమర్థమవుతై!

‘అయ్య చచ్చిపోయాడు. పదిహేనేళ్ళ నుంచి నేనే మునసబుగిరీ చేస్తున్నాను’

‘మంచిది! మంచిది! అవన్నీ నా కనవసరం. నేను ఈశ్వరాజ్ఞ ననుసరించి - ఆయన దివ్య సందేశాన్ని ప్రచారం చేయడానికి వచ్చాను. మీ గృహ విషయాలు నాకు చెప్పొద్దు’ - బ్రహ్మయ్య మళ్ళీ తల వంచుకున్నాడు.

అక్కా తమ్ముళ్లు వొకరి ముఖం వొకరు ప్రశ్నార్థకంగా చూసుకున్నారు.

లక్ష్మమ్మ ముఖాన విషాదచ్ఛాయలు అలముకున్నై.

సుబ్బయ్య పెదిమల చాటున నవ్వుకున్నాడు.

‘అయితే! ఈ ఈశ్వర సందేశాన్ని నాతోనే ప్రారంభించు’

సుబ్బయ్య తన రెండు చేతుల్నీ దోసిలిగా పెట్టి బ్రహ్మయ్య వైపు జరిగాడు.

‘ఈ ప్రపంచం మిథ్య! ఈశ్వరుడే సత్యం!’

సుబ్బయ్య, యిల్లు అదిరిపోయేట్టుగా నవ్వాడు. మరికొంచెం బ్రహ్మయ్య ప్రక్కకు జరుగుతూ - ‘యింతేనా నీవు తెలుసుకున్న సత్యం. ఇంకేమైనా వుందా?’ అన్నాడు.

‘ఇంతే! యిది నేను తెలుసుకున్నది కాదు. మా గురుదేవుడు శరీరం చాలిస్తూ నాకు చెప్పిన దివ్యమంత్ర ప్రభావం వలన, ఆ ఈశ్వరుడే నాకు స్వయంగా చెప్పాడు - ఆజ్ఞాపించాడు’

‘బాగానే వుంది. కాని ఈశ్వరుడు చెప్పాడనే ఆ రెండు ముక్కల్లో నీవేమీ కార్యం సాధించలేవు. అయినా నీ సొంతం ఏమైనా చెప్పగలవేమో చెప్పు’

బ్రహ్మయ్య రెండు నిమిషాలు మౌనంగా వూరుకున్నాడు. తల యెత్తి లక్ష్మమ్మ వైపు ఓమారు చూసి -

‘అయితే నేను చెప్పింది, అబద్ధమనా మీ వుద్దేశ్యం?’ అన్నాడు.

‘అబద్ధం అని కాదు, ఆ రెండు ముక్కల్లో ఈశ్వర కార్యం సాధింపబడజాలదనీ - బహుశా అతడు తన దూతను ఎన్నుకోవడంలో పొరబడ్డాడేమో అని నా వుద్దేశ్యం’

బ్రహ్మయ్య విసుగ్గా తల అటూ యిటూ వూపాడు.

లక్ష్మమ్మ కొంత తెప్పరిల్లింది. సుబ్బయ్య మామ వాలకాన్ని అతి జాగ్రత్తగా కనిపెడుతున్నాడు.

‘నీవేదో లౌక్యంగా మాట్లాడుతున్నావ్! ఆ రకమైన పోకడలన్నీ నాకు తెలియవు. అసలు నీ భావమేమిటో సరిగ్గా, సూటిగా చెప్పు.

సుబ్బయ్య గట్టిగా దగ్గి గొంతు సవరించుకున్నాడు.

‘అయితే విను. నీకు గడచిన యాభైయేళ్ళ నుంచీ యీ ప్రపంచంతో సంబంధం లేకుండా పోయింది. ఇక్కడ ఎన్నో మార్పులు జరిగినై. అసలు దేవుడు లేడనే వేదాంతుల దగ్గర నుంచీ - నేనే దేవుణ్ణనే వేదాంతులవరకూ బయలుదేరారు....’

‘అయితే ఒకమాట. అలా దేవుడు లేడనే వేదాంతుల్ని నాశనం చేయడానికే ఈశ్వరుడు నాకు అలాంటి సందేశం యిచ్చాడు’

బ్రహ్మయ్యకు, తిరిగి తనలో ఏదో జ్యోతి వెలిగినట్టయింది. లక్ష్మమ్మ ఎదురుగా లేకుండా పోతే? ఏమైనాసరే ఆమె వంక చూడకూడదనుకున్నాడు. గురువు చెప్పిన మంత్రం మననం చేయప్రారంభించాడు.

‘మామయ్యా! ఇటు చూడు. నీవు ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్టుంది. భోజనానికి వేళ కూడా అయింది. రెండు మాటల్లో నా వుద్దేశ్యం చెబుతాను’

‘హు! కానీ!’ - బ్రహ్మయ్య మంత్రం జపిస్తూనే అన్నాడు.

సుబ్బయ్య జేబులోనుంచి సిగరెట్టు తీసి, రెండుసార్లు గట్టిగా పీల్చి ప్రారంభించాడు.

‘లోకం చాలా మారిపోయింది. ప్రతిదానికీ మనం పూర్వం అనుకునే అర్థాలకీ, యిప్పటి వాటికీ అసలు సంబంధమే లేకుండా పోయింది. అందులో ముఖ్యంగా వేదాంతం’

‘నాది వేదాంతం కాదు. ఒక పరమ రహస్యం, నా కళ్ళతో చూసి, చెవుల్తో విన్నది’

‘అదే మాట్లాడబోతున్నాను. రెండు ముక్కల్తో నేను చూసింది యిదీ - విన్నది యిదీ అంటే ప్రజలు నమ్మే స్థితిలో లేరు. నీవు చూసిందీ, విన్నదీ ఎంత స్వల్పమైనా - దానికి నీ సొంతం కొంతచేర్చి కనీసం భారతం అంత గ్రంథాలు ఒక యిరవై అయినా రాయగలిగి వుండాలి. ఇప్పటి వేదాంతుల్లో చాలామంది దిట్టంగా రాయగలిగిన వాళ్ళూ, మాట్లాడగలిగిన వాళ్ళూ వున్నారు’

‘నాకా శక్తి లేదు. ఏం చేయమంటావ్?’

‘అందుకే దేవుడు నిన్ను దూతగా ఎన్నుకోవడంలో పొరబడ్డాడని అన్నది, ఈ రోజుల్లో అంతా తర్కం, హేతువాదం. అసలు దేవుడి విషయం వచ్చేసరికి ప్రతివాడూ ఓ శస్త్రవైద్యుడు - నిలువునా కోసి చూసి కూడా నమ్మడు’

‘దైవబలం వల్ల వాళ్ళందరినీ వోడించి వేస్తా’ - బ్రహ్మయ్య ధీమాగా అన్నాడు.

‘ఓడించలేవు మామయ్యా! ఓడించలేవు! నీవు చెప్పే దేవుడి మీది దాడికి వాళ్ళు ఇంగర్సాల్నీ, వాల్టేర్నీ, మార్పునీ తెచ్చుకుంటారు. ఇక - నీవు చూశానూ, విన్నానూ అన్నదానికి ప్రాయీదూ...’

‘ఎవరు వాళ్ళు? ఎక్కడున్నారు? ఆ దైవద్రోహుల్ని’ - బ్రహ్మయ్య వుద్రేకంలో యిక మాట్లాడలేక

పోయాడు. నేత్రాలు నిప్పులు కక్కుతున్నై.

సుబ్బయ్య సావధానంగా ఒకమారు అతడి వంక చూసి -

‘ఈ కళ్ళజోడు నేనెందుకు పెట్టుకున్నాననుకున్నావ్?’ అన్నాడు.

‘ఏమో!’

‘దీనికూడా చాలా చరిత్ర వుంది. నీవు అలా యిల్లు వదిలిపోయినప్పుడు నేను చాలా కుర్రవాణ్ణి గదూ? నిన్ను గురించి ఏవో కథలు చెబుతూండేవాళ్ళు. నాకు పదిహేనేళ్లు వచ్చేటప్పటికీ నీవు రోజూ కలలో కనబడుతూండడం, మేల్కొని వున్నప్పుడు కూడా ఏవో దృశ్యాలు, అలా అలా గీట్ల రూపంగా మనసులూ, దేవుళ్ళూ కనబడుతూండేవారు. నేను నిజంగా ఏదో ఆనందంలో తన్మయుణ్ణయి పోతూండేవాడిని. చివరికి నా వాలకం కనిపెట్టి అయ్య నన్ను కళ్ళ వైద్యుడి దగ్గిరకు తీసుకుపోతే - ఆయన నాకు ఫోటో ఫోబియా అనే కంటి జబ్బని - ఈ జోడు యిచ్చాడు’

‘నీవేదో గూఢార్థంగా మాట్లాడుతున్నావ్ నా కర్థం కావడంలేదు.’

‘అర్థం అయేందుకేమీ లేదు. మనిషికి సంభవించే ప్రతి వికారానికీ, వికృతానికీ - వైద్యుడో, మానసిక శాస్త్రవేత్తో సరైన అర్థం చెప్పి, చికిత్స చేస్తారు. మళ్లా చెబుతున్నాను మామయ్యా! నీవు యిల్లు వదిలిన యాభై యేళ్ళలో లోకం చాలా మారింది’

‘అయితే నేను చూసింది - విన్నదీ కూడా ఏదో వికారమే నంటావా?’

‘నేను అలా అనను. కాని లోకం మాత్రం నీ మీద ఫ్రాయిడ్ సిద్ధాంతాన్ని ప్రయోగించి, చికిత్స చెబుతుంది. నీ దివ్య సందేశానికి వాళ్ళు చెప్పబోయే - జవాబు అంతే!’

‘ఇంతకీ నీవు చెప్పబోయేది....’

‘యాభై యేళ్ళ నిండు జీవితాన్ని వృథా పుచ్చావ్! ఇంకొకళ్ళకూడా అదే గతి కలుగచేశావ్. ఇక ఆ మిగిలిన జీవితాన్నయినా శాంతిలో గడుపు’

‘మరి ఈశ్వరుడు నాపై వేసిన కార్యభారం?’

‘ఆయన్నే చూసుకోమను. ఒక్కసారి ఆకాశాన్ని కప్పేటంత రూపంతో, యీ లోకంలోని నాస్తికుల్నీ, ద్రోహుల్నీ చీల్చి చెండాడతానని కనబడి చెప్పమను’

‘ఆయన అలా కనిపించడు. నా ద్వారా తన కార్యం వెరవేర్చుకోబోతున్నాడు’

‘ఆయన యింకా చాలామంది ద్వారా తన పనులు నెరవేర్చుకున్నాడు. పరస్పర వైరుధ్యంతో కూడిన దేవదూతలు, దేవుళ్ళూ, మచ్చుకు కృష్ణుడూ, క్రీస్తూ, మహమ్మదూ....’

‘వాళ్ళంతా ఒకే సత్యాన్ని వివిధ రూపాల్లో, మాటల్లో బోధించారు’

‘అది చాలా చౌకబారు జవాబు మామయ్యా? ఏడెనిమిది వందల సంవత్సరాలు వాళ్ళ అనుచరులు ఒకళ్ళ గొంతు వొకళ్ళు కోసుకున్నారు - యిప్పటికి కోసుకుంటున్నారు’

‘లోకం చాలా చెడిపోయింది’ - బ్రహ్మయ్య నిట్టూర్పు విడిచాడు.

సుబ్బయ్య ముఖాన విజయగర్వం తాండవించింది. లక్ష్మమ్మ వంక ఓరగా చూసి -

‘అందుకే ఆయన స్వయంగా వచ్చి యీ పని చూసుకుంటే సరిపోతుంది. ఒక్క ముక్కయినా

రాయడం, మాట్లాడడం కూడా చాతకాని నీబోటి వాళ్ళని పట్టుకుని బాధించేకన్న, ఆయనే యీ లోకానికి దిగివచ్చి మరమ్మత్తు చేసుకోవడం వుత్తమం. నిజం చెప్పాలంటే, లోకం చాలా చెడిపోయింది' సుబ్బయ్య లేచి నుంచున్నాడు.

బ్రహ్మయ్య ఆత్రుతగా అతడి వంక చూసి - 'ఇంతకీ తేలింది?' అన్నాడు.

'నీ శేషజీవితాన్ని యింటిపట్టున గడిపేయ్! నీకు ఈశ్వరుడు దివ్యసందేశాన్ని చెప్పేడేగాని, అది విజయవంతం కావడానికి అవసరమైన వాక్ ధోరణి, రచనా నైపుణ్యం యివ్వలేదు. అది లేకుండా నీవు ప్రజల్లోకి వెళ్లి ఏమీ చేయలేవు - యీకకు యీకా, తోకకు తోకా లాగుతారు. సరే! లేచి స్నానం చెయ్యి - వుదయం కనబడతా'

బ్రహ్మయ్య పక్కనవున్న సంచిలో చేయిపెట్టి, 'నా జ్ఞానపత్రి ఏదీ' అంటూ తెల్లబోయాడు.

సుబ్బయ్య గడప దగ్గర ఆగి -

'ఈ దుష్టమానవులు దానికి గంజాయి అని పేరుపెట్టి నిషేధించారు. పోలీసు వాళ్ళకి గాని తెలిస్తే నీ మీద కేసుపెట్టి, కనీసం అయిదు నెలలైనా జైలుకు పంపుతారు'

'అది లేందే నేను బతకలేను. దాని మీద నిషేధం వుందని నాకు తెలీదు'

'అందుకే నే నన్నది - ఈశ్వరుడు నిన్ను దూతగా ఎన్నుకొన్నాడేగాని, యీ ప్రపంచపు పోకడను గురించి ఏమాత్రం చెప్పలేదు. అయిపోయిందేదో అయిపోయింది. ఆ అలవాటు మానుకో. మోతాదు చేత మంచి ఘటనల చోట్లో పొగాకు పంపుతా'

లక్ష్మమ్మ వైపు చేయి వూపి సుబ్బయ్య బైటకు వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి నడిజాము వరకు బ్రహ్మయ్యకు నిద్ర పట్టలేదు. తలుపు వంక చూశాడు, బార్లా తీసివుంది. లక్ష్మమ్మ తన మంచం పక్కన చాప వేసుకుని పడుకొని వుంది.

తను యీ యాభై యేళ్లు యిల్లు వదిలి, సన్యాసుల్లో కలిసి ఏం సాధించినట్టు - శోభనం నాటి ఆ రాత్రి హఠాత్తుగా నడిరేయిన, తనకు యిల్లు వదిలి పోవాలనే బుద్ధి ఎందుకు పుట్టింది?

లక్ష్మమ్మ వంక ఏదో ఆశగా చూశాడు. ఆనాడు ఆమె ఎంత అందంగా, యౌవనంతో మెరిసి పోతూ వుంది. ఆనాడు తనూ....నశించి పోయిన తన జవసత్వాన్నీ, పక్కన నిద్రపోతున్న భార్యనీ, తన యాభై యేళ్ళ సన్యాస జీవితాన్నీ, ఈశ్వర సందేశాన్నీ, చివరకు యీ లోకాన్నీ తలుచుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాడు.

మూరెడు పొడుగు గడ్డాన్నీ, తలగడనీ కన్నీళ్ళతో తడిపి - హృదయ నైర్మల్యం కోసం, ఆత్మశాంతి కోసం అలవాటు ప్రకారం పక్కన జ్ఞానపత్రి, చిలుము కోసం చూశాడు.

ఆ రెండూ లేవు. సుబ్బయ్య పంపుతానన్న పొగాకు పంపలేదు.

బ్రహ్మయ్య ఊర్ధ్వముఖుడై కళ్లు తుడుచుకుంటూ, ఆలోచిస్తున్నాడు.

*

(తెలుగు స్వతంత్ర : 11-2-1949)